

पेचातून मार्ग काढणे अप्पासाहेबांचे कौशल्य

अरुण भोसले : कमवा व शिका योजनेतील आजी-माजी विद्यार्थ्यांचा मेळावा

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठाचे पहिले कुलगुरु डॉ. अप्पासाहेब पवार यांच्या कारकिर्दीवर नजर टाकली असता ते 'मॅन ऑफ क्रायसिस' होते; तसेच कोणत्याही पेचप्रसंगातून मार्ग काढण्याचे त्यांचे कौशल्य वादातीत होते, असे प्रतिपादन ज्येष्ठ विचारवंत डॉ. अरुण भोसले यांनी गुरुवारी येथे केले.

डॉ. पवार यांच्या जयंतीनिमित्त 'डॉ. अप्पासाहेब पवार कमवा व शिका प्रबोधिनी' तर्फे आयोजित 'कमवा व शिका' योजनेतील आजी-माजी विद्यार्थ्यांच्या मेळाव्यात ते बोलत होते. अध्यक्षस्थानी कुलगुरु डॉ. देवानंद शिंदे होते. डॉ. भोसले म्हणाले, डॉ. अप्पासाहेब यांनी मुंबई प्रांताचे शिक्षण संचालक म्हणून महत्त्वपूर्ण कामगिरी बजावली. ही त्यांची कारकीर्द शिक्षणक्षेत्राचे सुवर्णयुग म्हणायला हवे. या काळात त्यांनी पाचवीपासून ऐच्छिक इंग्रजी अभ्यासक्रमाची सुरुवात केली.

शिवाजी विद्यापीठात गुरुवारी 'कमवा व शिका' योजनेतील आजी-माजी विद्यार्थ्यांच्या मेळाव्यात दत्तात्रय सवदे या विद्यार्थ्याला 'आदर्श विद्यार्थी' हा पुरस्कार कुलगुरु डॉ. देवानंद शिंदे यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. यावेळी संभाजी कणसे, अरुण भोसले, टी. के. सरगर, आदी उपस्थित होते.

शैक्षणिकदृष्ट्या मागास विदर्भ-मराठवाड्याला पुढे आणण्यासाठी त्यांनी जिवाचे रान केले.

कुलगुरु डॉ. शिंदे म्हणाले, विद्यार्थी हा राष्ट्राचा ठेवा आहे, या भावनेतून अप्पासाहेबांनी विद्यापीठाच्या वाटचालीची दिशा त्यांच्याच कार्यातून आखून दिलेली

आहे. विद्यापीठ सध्या विविध क्षेत्रांत यशाची अनेक शिखरे काबीज करीत आहे, यामागे अप्पासाहेबांनी केलेली पायाभरणीच कारणीभूत आहे. कार्यक्रमाच्या प्रारंभी प्राचार्य भैरव कुंभार यांना श्रद्धांजली वाहण्यात आली. यावेळी डॉ. बी. एल. पाटील, प्राचार्य डॉ. संभाजीराव कणसे

गुणवंत विद्यार्थ्यांना पारितोषिके

विद्यार्थी भवनच्या आदर्श व गुणवंत विद्यार्थी-विद्यार्थिनींना कुलगुरु डॉ. शिंदे यांच्या हस्ते पारितोषिके देऊन गौरविण्यात आले. यात दत्तात्रय सवदे (एम. कॉम. भाग २) हा आदर्श विद्यार्थी, तर आसमा सय्यद (एम. ए. भाग २) आदर्श विद्यार्थिनी ठरली. नमिता गावडे, समाधान गायकवाड (भाषा विभाग), आसमा सय्यद, संभाजी करडे (सामाजिकशास्त्र), रेशमा बाबर, भगवान पाटील (विज्ञान), रेवणनाथ नवले, राहुल बेळ्ळे (वाणिज्य) हे गुणवंत विद्यार्थी ठरले.

उपस्थित होते. प्रा. टी. के. सरगर यांनी परिचय करून दिला. अमित कांबळे यांनी सूत्रसंचालन केले. प्राचार्य डॉ. एस. जे. नाईक यांनी आभार मानले. (प्रतिनिधी)

Varsity lifeline in drought time

Pics: Piyush Bhusari

130 Students Can Stay In SUK Hostel For Now

Piyush.Bhusari
@timesgroup.com

Kolhapur: Shivaji University, Kolhapur authorities have made some temporary accommodation for its students coming from the drought-affected regions of the state.

The TOI had in its May 3 edition reported the plight of hundreds of students, who had expressed helplessness as their families did not want them to return home and the university asked them to vacate the hostel by May 1 as the semester examinations were over.

A major section of the students had said their families asked them to find jobs wherever they could, but not to return homes as there was virtually no water to survive. Four days after the TOI carried the report, the university has finally made some arrangements for about 130 students to stay in one of its hostels.

Shirish Desai, an official at the university boys' hostels, said about 130 students, had approached the institute seeking temporary accommodation facility, which was granted by vice-chancellor Devanand Shinde. He added that these students will be charged Rs 25 a day till the next semester begins, when they will get their own accommodation in the hostels.

"The students are mostly from the drought-affected villages in Solapur and Sangli district. Apart from their regular courses, they are also preparing for competitive examinations," he said.

Shriram Salunkhe, an MSc student who got accommodation, said they are thankful to the university for taking immediate and appropriate measures.

"Accommodation charges outside range between Rs 1,000 to Rs 2,000, excluding

PARCHED SITUATION WOULD HAVE LEFT STUDENTS HOMELESS

“About 130 students approached the institute seeking temporary accommodation facility, which was granted by vice-chancellor Devanand Shinde. These students will be charged Rs 25 a day till the next semester begins, when they will get their own accommodation in the hostels. There is sufficient water in the university hostels. Two persons can share a room. Few students have asked to share the room with a third person, which we have allowed since it is provisional accommodation — Shirish Desai | AN OFFICIAL AT THE UNIVERSITY BOYS' HOSTEL

Not wanted at home, hostels too turn their backs on students

Piyush.Bhusari
@timesgroup.com

Kolhapur: Back home, there's no water to drink. Here, the most convenient place to stay is also gone.

It's a double whammy for around 300 students from the drought-affected Solapur and Sangli districts pursuing various courses at Shivaji University Kolhapur. On one hand, they were asked to vacate the institute hostel on May 1 as the semester examinations were over.

Anticipating a water crisis in May, the SUK advanced the semester examinations and asked the students to vacate the hostels by the beginning of the next semester.

Apart from the regular course, they were preparing for competitive examinations. The university's notice to vacate the hostel was issued on May 1, 2016, at Sangli. Many, who came to Kolhapur all the way from Sangli in Solapur district to pursue a post-graduate degree in humanities.

Vinod Rathod, an MSc student from Jadh in Sangli district, said the state's initiative to send water by tank from Sangli to Latur a distance of about 300km, was good. "But Jadh, which is barely 30km from Sangli, has also been affected by scarcity for many years. There

Anticipating a water crisis in May, the SUK advanced the semester examinations and asked the students to vacate the hostels by the beginning of the next semester

TOI report on May 3, 2016

Anticipating a water crisis in May, the SUK advanced the semester examinations and asked the students to vacate the hostels by the beginning of the next semester.

Apart from the regular course, they were preparing for competitive examinations. The university's notice to vacate the hostel was issued on May 1, 2016, at Sangli. Many, who came to Kolhapur all the way from Sangli in Solapur district to pursue a post-graduate degree in humanities.

Vinod Rathod, an MSc student from Jadh in Sangli district, said the state's initiative to send water by tank from Sangli to Latur a distance of about 300km, was good. "But Jadh, which is barely 30km from Sangli, has also been affected by scarcity for many years. There

why doesn't the government also provide water to our region?" he said, adding that the government can send water to Latur because the district has political connections. Somnath Patil, an MSc student from Tamsa near Sangli, said, "My family and my friends relatives live in a parched region. I have seen the situation myself. My family has had to find work instead of returning home. I know they don't want to tell me this, but they have no choice," said Patil.

Ranga Guraj, an MA student from Karmala city in Sangli, said the university should have done something about the issue and it would have been a lifesaver for the students as many of them are from drought-affected regions in Sangli, Satara and Solapur districts. When contacted, SUK vice-chancellor Devanand Shinde said some provisional arrangements can be made. "The need to approach us first," said Shinde.

Shivaji University has made provisional arrangements at its hostel for students who are from the drought-regions of the state.

The families of many of these students had told them not to return home due to the water-starved situation and find work elsewhere. With the semester examinations ending, the university had also told the students to vacate their hostel rooms.

However, now they will have a safe place to stay and study for their competitive examinations.

mess charges which again cost Rs 1,500. This is not at all feasible for students," he said. First-year MA student Rahul Kamble said the university's gesture deserves appreciation at a time when their villages and hometowns in Solapur are suffering due to the drought and water crisis,

which is also leading to financial woes.

One of students said the fee for the university hostel is about Rs 1,800 per semester, which lasts five to six months. Outside, however, they would have to pay the same amount every month, which is difficult for most of

them.

Desai also said that there is sufficient water in the university hostels. "Two persons can share a room. Few students have asked to share the room with a third person, which we have allowed since it is provisional accommodation," said Desai.

The university had advanced the dates of the semester examinations scheduled this summer anticipating a water crisis in May.

Devanand Shinde had said that the students from drought-hit areas could reach out to him if they are facing problems.

मुक्त विद्यापीठाने ज्ञानगंगा घरोघरी पोहोचवावी

कुलगुरू डॉ. देवानंद शिंदे; मुक्त विद्यापीठ विभागीय कार्यालय नूतनीकृत इमारतीचे उद्घाटन

कोल्हापूर : यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या कोल्हापूर विभागीय केंद्राच्या नूतन इमारतीचे फीत कापून उद्घाटन करताना शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. देवानंद शिंदे, कुलगुरू डॉ. माणिकराव साळुंखे, डॉ. डी. आर. मोरे, डॉ. भालबा विभुते आदी. (छाया : तय्यब अली)

कोल्हापूर : प्रतिनिधी

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाची ज्ञानगंगा राज्यभर पसरत आहे. मुक्त विद्यापीठाची ही ज्ञानगंगा अधिकाधिक लोकांपर्यंत पोहोचवावी, असे आवाहन शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. देवानंद शिंदे यांनी केले.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ कोल्हापूर विभागीय केंद्राच्या नूतनीकृत इमारत उद्घाटनप्रसंगी ते प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलत होते. अध्यक्षस्थानी मुक्त विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. माणिकराव साळुंखे होते. डॉ. शिंदे म्हणाले, मुक्त विद्यापीठातून नवनवीन प्रयोग हे विद्यार्थ्यांना फायदेशीर उरतील. डॉ. साळुंखे म्हणाले, पारंपरिक विद्यापीठ व मुक्त विद्यापीठ एकमेकांचे स्पर्धक नाहीत, तर ते दोघही एकत्रितपणे सामाजिक काम

करीत आहेत. दोन्ही विद्यापीठांनी एकत्रित येऊन काम केल्याने आर्थिक, बौद्धिक ऊर्जा वाचणार आहे. यंदापासून विद्यार्थ्यांचे पेपर ऑनलाईन तपासले जाणार आहेत.

प्रास्ताविक विभागीय संचालक डॉ. भालबा विभुते यांनी केले. यावेळी डॉ. डी. आर. मोरे, डॉ. डी. के. गायकवाड, डॉ. एस. एस. चौगुले, प्रा. डॉ. डी. यू. पवार, विद्यापीठ सेवक संघाचे बाबा सावंत, अरुण पाटील, डॉ. जे. एफ. पाटील, डॉ. अरुण भोसले, डॉ. विजय ककडे, डॉ. एन. व्ही. चिटणीस, डॉ. एस. एस. महाजन, प्राचार्य डॉ. वसंत हेळवी, डॉ. आर. पी. लोखंडे, डॉ. नेताजी पवार यांच्यासह विभागीय केंद्राचे सर्व माजी संचालक, विविध अभ्यास केंद्रांचे केंद्रप्रमुख, विभागीय केंद्राचे अधिकारी व कर्मचारी, शैक्षणिक क्षेत्रातील मान्यवर उपस्थित होते.

देवानंद शिंदे : कोल्हापूर विभागीय केंद्राच्या नूतनीकृत इमारतीचे उद्घाटन मुक्त विद्यापीठाची ज्ञानगंगा राज्यभर

कोल्हापूर : यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाची ज्ञानगंगा राज्यभर पसरत आहे. अशा विद्यापीठाचे कोल्हापूर विभागीय केंद्र शिवाजी विद्यापीठाच्या क्षेत्रात आहे, ही आमच्या दृष्टीने अभिमानाची बाब आहे. मुक्त विद्यापीठाची ही ज्ञानगंगा अधिकाधिक लोकांपर्यंत पोहोचवावी, असे प्रतिपादन शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. देवानंद शिंदे यांनी व्यक्त केले.

ते यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या कोल्हापूर विभागीय केंद्राच्या नूतनीकृत इमारतीच्या उद्घाटन प्रसंगी बोलत होते. हा कार्यक्रम मुक्त विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. माणिकराव साळुंखे यांच्या अध्यक्षतेखाली झाला.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या कोल्हापूर विभागीय केंद्राच्या नूतनीकृत इमारतीचे उद्घाटन करताना कुलगुरु डॉ. देवानंद शिंदे. यावेळी कुलगुरु डॉ. माणिकराव साळुंखे, डॉ. डी. आर. मोरे, डॉ. भालबा विभूते, आदी उपस्थित होते.

डॉ. शिंदे म्हणाले, मुक्त विद्यापीठाची ज्ञानगंगा ग्रामीण भागापर्यंत पोहोचत आहे. मुक्त विद्यापीठातून नवनवीन प्रयोग

डॉ. साळुंखे म्हणाले, पारंपरिक विद्यापीठ व मुक्त विद्यापीठ एकमेकांचे स्पर्धक नाहीत, तर ते दोघेही एकत्रितपणे सामाजिक काम करीत आहेत. दोन्ही विद्यापीठांनी एकत्रित येऊन काम केल्याने बौद्धिक, आर्थिक प्रकारची ऊर्जा वाचणार आहे. मुक्त विद्यापीठाने रोजगारभिमुख अनेक कोर्सेस तयार केले असून, बी.एससी. फॉर्मास्युटिकल्स, हेल्थ केअर असिस्टंट हे त्यापैकीच आहेत.

विभागीय संचालक डॉ. भालबा विभूते यांनी प्रास्ताविक केले. यावेळी शिवाजी विद्यापीठाचे बीसीयुडीचे संचालक डॉ. डी. आर. मोरे, विभागीय केंद्राचे माजी संचालक, केंद्रप्रमुख, केंद्रसहायक, अधिकारी उपस्थित होते. (प्रतिनिधी)

विद्यार्थ्यांना फायदेशीर ठरतील. तसेच येथून पुढेही शिवाजी विद्यापीठाचे मुक्त विद्यापीठासाठी सहकार्य राहील, अशी ग्वाही त्यांनी दिली.

विद्यापीठाच्या प्रवेश परीक्षा आजपासून सुरु होणार

ऑफलाईन, ऑनलाईन स्वरूप : नऊ हजार विद्यार्थ्यांची नोंदणी

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठातील विविध पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी आज, सोमवारपासून प्रवेश परीक्षांना प्रारंभ होणार आहे. ऑनलाईन आणि ऑफलाईन पद्धतीने परीक्षा होणार आहे. या परीक्षांसाठी सुमारे नऊ हजार विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी नोंदणी केली आहे, अशी माहिती विद्यापीठाचे परीक्षा नियंत्रक महेश काकडे यांनी दिली.

विद्यापीठातर्फे दूरशिक्षण विभागाच्या एमबीए., एमबीए (एक्झिक्युटिव्ह) आणि बीजेसी., एमजेसी., एम.ए. मास कम्युनिकेशन अभ्यासक्रमांच्या ऑफलाईन प्रवेश परीक्षा सोमवारी होणार आहेत. यशवंतराव चव्हाण स्कूल ऑफ रुरल डेव्हलपमेंट कोर्सअंतर्गत एमएसडब्ल्यू, एमआरएस, एमसीए, एम.टेक या अभ्यासक्रमांची प्रवेश परीक्षा मंगळवारी (दि. १०) ऑफलाईन पद्धतीने होणार आहे. इलेक्ट्रॉनिक्स, संगणकशास्त्र, एमसीए (सायन्स

माहिती घेऊन परीक्षा केंद्रावर यावे

या प्रवेश परीक्षांसाठी प्रवेश अर्ज भरलेल्या विद्यार्थ्यांची बैठक व्यवस्था व प्रवेश परीक्षा केंद्राबाबतची माहिती विद्यापीठाच्या (www.unshivaji.ac.in) या संकेतस्थळावरील (Admission 2016) या लिंकवर उपलब्ध आहे, अशी माहिती प्रभारी कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे यांनी दिली. ते म्हणाले, संबंधित विद्यार्थ्यांनी आपला बैठक क्रमांक व परीक्षा केंद्राची माहिती घेऊन प्रवेश परीक्षेपूर्वी अर्धा तास संबंधित परीक्षा केंद्रावर उपस्थित राहावे.

कॉमर्स), ए.एस्सी मॅथेमॅटिक्स, वनस्पतीशास्त्र, ऑप्लाइड स्टॅटिस्टिक्स, अँड इन्फॉर्मेटिक्स, भौतिकशास्त्र, भूगर्भशास्त्र, सूक्ष्म जीवशास्त्रची प्रवेश परीक्षा ऑफलाईन पद्धतीने बुधवारी (दि. ११) होणार आहे. बी.लिब. अँड इन्फॉर्मेशन सायन्स, एम.ए., एम.एस्सी., अँग्रे केमिकल्स अँड पेस्ट मॅनेजमेंट, जिओग्राफी, एम.एस्सी. केमिस्ट्रीच्या गुरुवारी (दि. १२) ऑफलाईन, तर जीवरसायनशास्त्र, इन्हायरमेंटलबायो टेक्नॉलॉजी, एम. एस्सी. झूलॉजी, जैव तंत्रज्ञान, फूड सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी, पर्यावरण शास्त्र अभ्यासक्रमांची परीक्षा शुक्रवारी

(दि.१३ मे) ऑनलाईन होतील. ऑफलाईन परीक्षा सकाळी नऊ ते दुपारी बारा या वेळेत होतील. ऑनलाईन परीक्षा शुक्रवारी सकाळी साडेनऊ ते दुपारी साडेचार या वेळेत होणार असून, त्यासाठी ३५०० विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली आहे. या परीक्षांसाठी कोल्हापुरात तीन, सांगली व सातान्यामध्ये प्रत्येक दोन परीक्षा केंद्र आहेत. परीक्षा केंद्रांवर विद्यार्थ्यांना प्रवेशपत्र देण्याची व्यवस्था केली आहे. मात्र, त्यासाठी ओळखपत्र असणे आवश्यक असल्याचे परीक्षा नियंत्रक काकडे यांनी सांगितले. (प्रतिनिधी)

Entrance tests for SUK PG courses begin today

TIMES NEWS NETWORK

Kolhapur: The entrance examinations of the Shivaji University, Kolhapur (SUK), will begin from Monday with tests for mass communication, and journalism, and MBA courses.

The first phase of the entrance examinations will conclude on May 12, while the online entrance tests will be conducted on May 13 at the designated exam centres.

"We have already published details on the university website for the online and offline entrance examinations for various courses. There will be five online and 27 offline examinations," said a university official.

On May 13, the online entrance examinations for postgraduate courses in zoology, biotechnology, biochemistry, environmental science, food science and technology, and environmental biotechnology will be conducted.

According to a university official, the merit list for all entrance examinations will be declared on June 1, the discrepancies can be reported till June 4, after which the final merit list will be announced on June 8.

The official added that the varsity, with 40 departmental courses, conducts entrance examinations for 26 postgraduate courses every year. The other courses fall under category of social sciences, languages and political sciences, and do not require entrance examinations.

पाणी आडवा, जिरवा, वापरा!

शिवाजी विद्यापीठाचा मूलमंत्र; भूजल पातळी वाढवली; कोट्यवधींची पाणीपट्टी वाचविली

कोल्हापूर : संग्राम घुणके

पाण्याच्या बाबतीत केवळ उपदेश न करता स्वतः कृतीद्वारे आबारातील सर्व पाणी अडवून स्वयंपूर्ण होण्याचा मार्ग शिवाजी विद्यापीठाने काही वर्षांपासून अवलंबला. यातून कोट्यवधी रुपयांची पाणीपट्टी विद्यापीठाने वाचविली आहे. याचबरोबर भूजलातील पाणीसाठी वाढविण्याचा आदर्श वस्तुपाठ इतरांसमोर घालून दिला आहे.

काही वर्षांपूर्वी विद्यापीठाला लाखो रुपयांचे पाणी बिल महानगरपालिकेला द्यावे लागत होते. त्यामुळे ८५३ एकर एवढ्या विस्तीर्ण क्षेत्राचा वापर करून विद्यापीठाने पाण्याच्या

बाबतीत स्वयंपूर्ण होण्याचा मार्ग अवलंबला. तत्कालीन कुलगुरू डॉ. माणिकराव साळुंखे यांच्या कालावधीत पाणी अडविण्यासाठी भाषा भवनच्या पाठीमागे ५५ लाख ६० हजार रुपये खर्चून २००७ सालात तलाव बांधण्यात आला. या तलावात अवघे काही महिनेच पाणी साठते.

मात्र, यामुळे पाण्याचे पुनर्भरण होऊन तलावाच्या खाली असलेल्या सुतार विहिरीला बारमाही पाणी उपलब्ध झाले आहे. या विहिरीतून पाणी जलशुद्धीकरण करून पिण्यासाठी वापरले जाते. मुलींच्या वसतिगृहाच्या पिछाडीस सांडपाण्यावर प्रक्रिया केली जाते. यामधील पाणी बगिचासाठी वापरले जाते.

२०१२ विद्यापीठ प्रशासनाने संगीत विभागाच्या पिछाडीस २४ लाख ५९ हजार रुपये खर्चून दुसरा तलाव बांधला. या तलावातील व राजाराम तलावातील पाणी खर्चासाठी वापरले जाते. बोटॅनिकल गार्डनसाठी त्याच परिसरात विहीर खोदण्यात आली. तसेच विद्यापीठ आबारात सात विहिरी आहेत. यापैकी ३ विहिरींचे पाणी वापरण्यात येते. एका विहिरीचा गाळ काढला असून, उर्वरित विहिरींचा गाळ काढला जाणार आहे. याव्यतिरिक्त शेततळ्याच्या माध्यमातून शक्य तेवढे पाणी साठविण्याचा प्रयत्न केला जाणार आहे. विद्यापीठ राष्ट्रीय सेवा योजनेतून शेततळी मारण्याचे काम हाती घेतले

पाण्याची उपलब्धता

भाषा भवन परिसरातील तलाव

- ०.४५ चौ.कि.मी. पाणलोट क्षेत्र
- ८.४३ दशलक्ष घनफूट पाणीसाठा
- ३३० मीटर धरणाची लांबी

संगीत विभागाशेजारील तलाव

- ०.२४४ कि.मी. पाणलोट क्षेत्र
- १.८६ दशलक्ष घनफूट पाणीसाठा
- १७५ मीटर धरणाची लांबी

विद्यापीठात ७ विहिरी

- तीन विहिरींचे पाणी वापरासाठी
- एका विहिरीचा काढण्यात आला गाळ
- उर्वरित तीन विहिरीही होणार गाळमुक्त

जाणार आहे. यासाठी कृषी विभाग अथवा 'मनरेगा' यांचीही मदत घेतली जाणार आहे.

पाण्याच्या स्वयंपूर्णतेतून कोट्यवधींची झाली बचत

तलाव व पाणीस्रोत बळकटीकरणाने विद्यापीठाला महानगरपालिकेकडून सध्या चारच महिने पाणी घ्यावे लागते. सध्या दोन महिन्यांसाठी ११.५० लाख रुपये पाणीपट्टी महानगरपालिकेला द्यावी लागते. फेब्रुवारीपर्यंत पाणी विद्यापीठाला पुरते. यावर्षी थोडे लवकर महानगरपालिकेकडून पाणी घ्यावे लागले. वर्षाला सुमारे ४५ लाख रुपयांची व ६० टक्के पाणी बिलाची बचत यामुळे झाली.

जल समृद्धीसाठी विद्यापीठाचे प्रयत्न

एकूण ८ पैकी २ विहिरींची खुदाई पूर्ण : ३ विहिरीतून विद्यापीठाला पाणीपुरवठा सुरू

प्रतिनिधी
कोल्हापूर

दुष्काळाच्या पार्श्वभूमीवर शिवाजी विद्यापीठाला राजाराम तलावातील पाणी उपसा बंदी करण्यात आली आहे. पाण्याअभावी विद्यापीठाने एक महिना अगोदर परीक्षाही घेतल्या. विद्यापीठात एकूण ८ विहिरी असतानाही पाण्यासाठी विद्यापीठाला महापालिकेच्या पाण्याच्या टँकरचा आधार घ्यावा लागत आहे. त्यामुळे विद्यापीठाने स्वनिधीतून परिसरातील विहिरींची खुदाई सुरू केली आहे. भविष्यात दुष्काळाची परिस्थिती ओढवली तर पाणी व्यवस्थापन करण्याचा मानस विद्यापीठाचा आहे.

शिवाजी विद्यापीठामध्ये एकूण ३९ विभाग असून, या विभागामध्ये ५ हजार विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत. तर २ हजार ५०० मुले व मुली वसतिगृहात राहात आहेत. तर

संशोधनासाठी केमिस्ट्री, फिजिक्स, बॉटनी, झूलॉजी, अँथ्रो केमिकल अँड पेस्ट मॅनेजमेंट, मायक्रो बायोलॉजी, बायोकेमिस्ट्री, बायो टेक्नॉलॉजी या विभागामध्ये संशोधनासाठी जास्त प्रमाणात पाणीपुरवठा केला जातो. स्वतंत्र पाणी व्यवस्थापन असल्यामुळे विद्यापीठाला महापालिकेचा आधार घ्यावा लागत नसे. यावर्षी पाऊस कमी पडल्यामुळे पहिल्यांदाच विद्यापीठाने महापालिकेच्या टँकरने पाणीपुरवठा केला जात आहे. भविष्यातील पाणीटंचाई कायमस्वरूपी

दूर करण्यासाठी २ विहिरींची खुदाई सुरू केली आहे. तर एका विहिरीतील पाणी वापरता यावे म्हणून पाणी शुद्धिकरणाची प्रक्रिया सुरू आहे. सध्या ३ विहिरीतून पाणीपुरवठा केला जात आहे. तर १ विहीर पूर्णपणे कोरडी आहे. सिंथेटिक टँकजवळील विहिरीची ३० फुटांपर्यंत खुदाई करून, गाळ काढण्याची प्रक्रिया पूर्ण झाली आहे. तर भाषा भवनच्या पाठीमागील सुतार विहिरीचे खुदाईचे काम सुरू आहे. एनएसएसच्या माध्यमातून एक एकरमध्ये एक शेततळे तयार करण्यात येणार आहे. या शेततळ्याचे उद्घाटन (ता. ९) कुलगुरू डॉ. देवानंद शिंदे यांच्या हस्ते होणार आहे. लाखो रुपयांचा खर्च करून विद्यापीठ प्रशासन विहिरींची खुदाई करीत आहे, ही कौतुकस्पद गोष्ट आहे.

विद्यापीठाच्या स्थापनेपासूनच विकासाचा आलेख उंचावत आहे. महाराष्ट्र शासनाने बोटॅनिकल गार्डनला पाणीपुरवठा करण्यासाठी स्वतंत्र विहीर दिली आहे. त्यामुळे दुष्काळातही बोटॅनिकल गार्डनमध्ये हिरवळ पाहावयास मिळते. असे असले तरी पुरेसा पाणीपुरवठा नसल्याची चर्चा आहे. तसेच पाण्याअभावी विद्यापीठातील झाडांची पाने कोमेजली आहेत. त्यामुळे प्राणी शास्त्र विभागातील रेशीम किड्यांना पोसण्यासाठी उत्कृष्ट प्रतीची पानं मिळत नाहीत. त्यामुळे रेशीम संशोधनावर परिणाम होत असल्याचे बोलले जात आहे. इतर विभागातील संशोधनालाही पाणी पुरवठा करता, करता विद्यापीठाला नाकीनऊ आले आहे. त्यामुळेच विद्यापीठाने कायमस्वरूपी पाण्याचा प्रश्न दूर करण्यासाठी विहिरीतील गाळ

काढण्यास आणि खुदाईस सुरुवात केली आहे.

विद्यापीठाने विहिरीतील गाळ काढणे आणि शेततळी बांधण्यास सुरुवात केली आहे. ही गोष्ट स्वागतार्ह आहे. मात्र, शिवाजी विद्यापीठाचे माजी कुलगुरू डॉ. माणिकराव साळुंखे यांनी भविष्याच्या दृष्टीने सर्व अधिविभाग, वसतिगृहे व सर्वच इमारतींना वॉटर हार्व्हस्टिंग (जलभरण)चा उपक्रम राबवला होता. त्यामुळे प्रत्येक पाण्याचा थेंब जमिनीत मुरत होता. तसेच विद्यापीठातील बागा आणि झाडांना ड्रिपही केले होते. गेल्या पाच वर्षांपासून ही सिस्टीम मोडीत आली आहे. ड्रिपची पाईपलाईनही तुटली आहे. त्यामुळे विद्यापीठाने नव्याने वॉटर हार्व्हस्टिंग आणि ड्रिपची पुनर्बांधणी केल्यास विद्यापीठाला पाणीपुरवठा कमी पडणार नाही.

महाराष्ट्र टाईम्स

9 MAY 2016

जमसंर्क कक्ष
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

विद्यापीठ परिसरात ऐतिहासिक विहिरीचे अस्तित्व

Maruti.Patil
@timesgroup.com

अर्जुन टाकळकर

जुने संदर्भ आले पुढे

कोल्हापूर : यावर्षी झालेल्या कमी पावसामुळे शिवाजी विद्यापीठाला पाणी टंचाईच्या झळा सोसाव्या लागत आहेत. यातून किमान पुढील वर्षी मार्ग काढण्यासाठी जलसंधारणाची कामे हाती घेण्यात आली आहेत. याअंतर्गत नाले सफाई, विहीर व पाझर तलाव दुरुस्तीचे काम होती घेण्यात आले आहे. या सफाईदरम्यान रसायनशास्त्र विभाग आणि सिंथेटिक ट्रंकच्यामधील ओढ्यात ऐतिहासिक विहीर आढळून आली आहे. विहिरीच्या बांधकाम दगडावर १८८३ मध्ये दुरुस्ती केल्याची नोंद आढळून आली आहे. मात्र याबाबतचे ऐतिहासिक दस्तावेज उपलब्ध नसल्याने विहिरीची कधी खोदाई झाली याचे संदर्भ मिळत नाहीत.

रसायनशास्त्र विभाग व सिंथेटिक ट्रंकच्यामध्ये चौकोनी आकाराची विहीर.

१८८३
मध्ये विहिरीची
दुरुस्ती केल्याची
कोरीव दगडामध्ये
नोंद

कोल्हापूर जिल्ह्यात अनेक ऐतिहासिक वस्तू आहेत. छत्रपती शिवाजी महाराज, महाराणी ताराबाई आणि राजर्षी शाहू महाराज यांच्या पदस्पर्शाने परिसराला ऐतिहासिक स्वरूप प्राप्त झाले आहे. तंजावर आणि रायगड प्रवासादरम्यान कोल्हापूर विसाव्याचे ठिकाण असल्याने या परिसरात अनेक गड

किल्ल्यांची उभारणी झाली आहे. अनेक ऐतिहासिक लढाईमध्ये कोल्हापूरचा उल्लेख आढळतो. छत्रपतींच्या गादीची कोल्हापुरात स्थापना झाल्यानंतर कोल्हापूर व कागल घराण्यांची जवळीकता वाढली. याच मार्गावर शिवाजी विद्यापीठाचा परिसर असल्याने पिण्याच्या पाण्याची सोय म्हणून विहिरीची खोदाई केली असल्याची शक्यता वर्तवली जात

शिवाजी विद्यापीठाचे पहिले कुलगुरु डॉ. अप्पासाहेब पवार यांच्या पत्नी विद्यापीठ परिसरातून फेरफटका मारत असताना प्रथम त्यांना महादेवाची पिंड निदर्शनास आली. परिसराची स्वच्छता केल्यानंतर दलदलीचा भाग असल्याचे निदर्शनास आले. त्यावेळी स्वच्छता करण्यात आली व त्याचवेळी छोट्या महादेव मंदिराची उभारणी केली असल्याचे विद्यापीठाचे काही जुने कर्मचारी सांगतात.

आहे. ही विहीर चौकोनी आकाराची आहे. २५ बाय २० रुंद आणि सुमारे ३५ फूट खोल असलेल्या विहिरीचा गाळ काढल्यानंतर केवळ वीस फूट अंतरावर पाण्याचा झरा खुला झाला आहे. विहिरीशेजारीच महादेवाची पिंड आहे. विहिरीची साफसफाई केल्यानंतर १८८३ मध्ये इंग्रजी व मराठी भाषेमध्ये दगडामध्ये कोरीव काम करून टँक रिपेअर केल्याची नोंद आहे.